

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 1

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește, cu atenție, textul de mai jos.

În timpul anilor de școală* [...], m-am împrietenit cu o colegă pe care o chema Nadia. [...]

Prin ea, l-am cunoscut pe Camil Petrescu, pe care doream fierbinte să-l întâlnesc. Voiam să-i mulțumesc pentru cuvintele de laudă pe care le scrisese despre mine [...].

Într-o seară, a venit cu el la mine acasă. Eram emoționată, curioasă foc să cunosc un ziarist, poet și romancier, primul care a scris într-un ziar despre mine. Mare mi-a fost surpriza când am văzut în fața mea un tinerel, mic de statură, dar bine legat, proporționat, cu un păr blond-șaten, ușor ondulat, cu o frunte înaltă, puțin bombată, cu sprâncene bine marcate, de sub care mă priveau doi ochi de un albastru neverosimil, ca de mărgea, nu prea mari, dar vii, inteligenți. Mă privea zâmbind copilărește, dulce. Am zâmbit și eu, încântată că aveam în fața mea un bărbat care părea atât de tânăr, nu un scriitor cu aer grav, a cărui seriozitate m-ar fi înghețat. [...]

Prezența lui Camil în viața mea nu era întotdeauna suportabilă. Tiranic, pretențios, extrem de sensibil, pentru a-i fi pe plac, îl ascultam întotdeauna, ferindu-mă cât puteam de critica lui prea severă. Câte nu m-a făcut să înțeleg și să iubesc din ceea ce-l pasiona pe el, cum a fost, de pildă, sportul! Sportul lui favorit era fotbalul. Până la el – în afară de jocul cu mingea din copilărie, oina – nu știam prea multe despre acest sport, încă de pe atunci destul de răspândit și la noi. Camil avea pasiunea acestui sport, făcea și critica meciurilor la ziarul..., sub semnătura „Grămătic”. Mă lua regulat cu el la toate întâlnirile dintre cele două echipe, în acea vreme cele mai populare și mai iubite, „Ripensia” și „Venus”. M-a inițiat în regulile acestui joc al balonului, explicându-mi toate nuanțele mișcărilor, ale pașilor, ale capului, pe care le-am înțeles destul de bine.

Am început să iubesc acest sport, să devin tot atât de pasionată ca și Camil. Nu lipseam de la niciun meci și mă manifestam zgomotos la jocul echipei „Ripensia”, favorita noastră; săream, aruncam pălăria în aer când unul dintre jucători marca un punct sau mă supăram, decepționată, când se făceau greșeli. Începusem să cunosc jucătorii și-i strigam cu entuziasm pe nume, îndemnându-i la succes. Aveam, desigur, favoriții mei printre jucători. Îmi plăceau Bodola, centrul înaintaș, și, mai ales, Bindea, care, cu jocul lui nervos, iute, mobil, avea ceva din temperamentul meu scenic, pretindea Camil. Bindea era mic de statură, simpatic, iar pe stadion, când juca, pe el îl vedeai peste tot. După un meci excepțional jucat, m-am dus cu Camil să-l felicităm și l-am invitat la teatru, la una dintre piesele pe care le jucam atunci. După spectacol, emoționat, m-a felicitat, încântat când i s-a spus că ne asemănăm. [...]

Cred că scrisorile cele mai deosebite, mai nuanțate, primite de la un bărbat, au fost cele trimise de Camil. Cât regret că le-am pierdut în bombardament, după ce le păstrasem atâția ani! De una dintre ele îmi amintesc pentru că era foarte frumos scrisă. După una dintre certurile noastre [...], mi-a trimis un buchet de flori. Din păcate, eu nu eram acasă, nu era nimeni care să le primească. Mi-a scris a doua zi: „Florile întoarse din drumul lor spre tine au înflorit la mine, sub privirile mele triste...”.

Leny Caler, *Camil Petrescu*, în volumul *Artistul și oglinda*

*Școala de Artă Dramatică unde a studiat Leny Caler

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *severă* și al secvenței *peste tot*. **6 puncte**
2. Menționează numele jocului sportiv pe care autoarea îl cunoaște din copilărie, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează profesia lui Leny Caler, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care Leny Caler este surprinsă atunci când îl întâlnește prima dată pe Camil Petrescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură a lui Camil Petrescu, desprinsă din ultimul paragraf al textului. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă pasiunea pentru un joc sportiv este condiționată sau nu de practicarea acestuia, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Artistul și oglinda* de Leny Caler, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în textul de mai jos.

Veni războiul. Toma Novac era ofițer de rezervă. Brebenaru încercă să-l ferească de front, cum făcuse pentru Mihai al său. Toma se împotrivi categoric. Ținea să-și împlinească datoria întreagă.

Toma Novac se întoarse din război cu o urmă de rană și mai multe decorații. N-a mai găsit însă pe bătrânul Brebenaru; închisese ochii pentru totdeauna în a treia lună a războiului, cu singurul regret de a nu fi apucat căsătoria lui Toma pe care îl iubise ca pe copilul său. Mihai, rămas în teritoriul ocupat, a îngrijit cât s-a putut averea prietenului. [...]

Nevasta lui Brebenaru socotea drept obligație pioasă față de memoria socrului ei să continue insistențele pentru însurătoarea lui Toma:

—Trebuie! Trebuie! Trebuie!

În cele din urmă, își zise și el că trebuie. Era acum de patruzeci de ani. Părea mai tânăr. Părul negru și lins n-avea nici urme de fire cărunte. În ochii mari, negri, obosiți, răsăreau deseori scânteii ca dintr-un foc ce mocnește de mult. Purta o mustață subțire, tunsă englezește. Înalt, zvelt, avea totuși o ușoară timiditate care-i ședea bine. [...]

Cutreieră multe orașe, de la Sighetu Marmăției până la Timișoara și de la Oradea Mare la Brașov, în zadar.

— Mai bine spune drept că nu vrei să te însori, decât să-l porți degeaba pe drumuri pe bietul Mihai! zicea doamna Brebenaru după fiecare întoarcere.

— Ba vreau, dar nu mă pot lega pe viață cu cine nu-mi place! răspundea Toma invariabil [...].

Liviu Rebreanu, *Adam și Eva*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice semnificative pentru tema textului poetic;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, relevante pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.